Portfólió

Név : Bodnár Balázs

A karakter foglalkozása: koldus

Rövid leírás a karakterről (6-7 mondatban): a karakter a 8. századi észak-kaukázusi régió koldusa. Mint ilyen, holmiját részben maga készítette, illetve szükség esetén foltozta. Eszközei a legegyszerűbbek, nélkülözik a díszítést. Mivel a karakter nomád törzsek között mozog, ezért ez a kultúrkör határozza meg a felszerelését.

A karakter kialakításakor az volt a cél, hogy az erősen túlsúlyba került gazdagabb réteget ellensúlyozzam egy-egy rendezvényen, de még felismerhetően nomád legyen.

Mindezzel együtt fontosnak tartottam, hogy az általam megjelenített karakter életéhez leginkább elengedhetetlen eszközöket és azok tárolását, viselését, hordását is be tudjam mutatni, így egy egész, élő karakter képét adva. Ennek megfelelően előfordult, hogy egy ismert szabásminta, vagy hiányzó lelet kapcsán egyszerűbb, ésszerű, kevesebb alapanyag felhasználását követő megoldást választottam. Az ilyen eseteket külön jelzem az egyes tárgyaknál.

A karakter érdekessége, hogy az alapkoncepcióját több, korábban elrongyolódott, kimoshatatlanná, vagy éppen túl szűkké vált viseleti elem alkotja, így a viseleten a foltozások és a piszok a valós, ésszerű használat következményei. A foltok is ennek megfelelően többnyire a ruhán tényleg fellelhető szakadásokat takarják.

A viseletminden eleme kézzel varrott, kivéve a sál szegését.

Történelmi Vásárok

Ruhadarabok megnevezése: Hivatkozás és az eredetiről min. 1 fotó

Sapka	Fénykép az eredetiről: Podorvannaja Balkából származó vászon fejfedő a VIII-X. századból. Forrás: https://www.facebook.com/foedusorientaliscorpus/ Egy másik példa:

Történelmi Vásárok

VIII-X. század, Moschevaya Balka, Észak-Kaukázus.
Jelenleg az Ermitázsban őrzik.
Forrás: http://www.hermitagemuseum.org/fcgi-bin/db2www/descrPage.mac/descrPage?selLang=English&indexClass=ARCHEOLOGICAL_EN&PID=KZ-4576&numView=1&ID_NUM=8&thumbFile=%2Ftmplobs%2FZNY8P3HSVMU%245X0B6.jpg&embViewVer=last&comeFrom=quick&sorting=no&thumbId=6&numResults=9&tmCond=Moschevaya+Balka&searchIndex=TAGFILEN&author

Az általam készített süveg az eredetitől alapanyagában tér el, mivel nemezt használtam fel hozzá, valamint a tetejéről a csúcsot elhagytam. Utóbbi oka az, hogy ez a fejfedő korábban sisakbélés volt, a keleti típusú sisakok alá pedig így kényelmesebb viselet.

Alsó sapka	Fénykép az eredetiről: Lelőhely: Moscsevaja Balka, Észak-Kaukázus, VIII-IX. század. Jelenlegi helye: Ermitázs. Forrás: http://www.amagyarjurta.com/index.php/four-panel-hat/four-panel-hat-moschevaya-balka/ Az eredetihez hasonlóan kézzel szőtt lenvászonból készült alsósapka négy cikkből. A sapka anyaga diófa levelével van festve.

mi Vásárok

Fels őruha	Fénykép az eredetiről: Ezt az inget a VIII-X. századra datálják. Balkáriából, az Észak-Kaukázusból származik, az alánoknak tulajdonítják. Jelenlegi helye a Kaukázusi Népek Múzeuma. Forrás: http://www.dom-np.narod.ru/rekon/rhazar.htm Az eredetihez hasonlóan durva lenvászonból készült ingemet nagy mérete okán köntös helyett hordom az alsóing felett. Ezt a darabot a mindennapi élet során több mindenre is fel kellett eddig használnom, így volt többek között egyéb vászonanyag híján festőléhez való szűrő is. Ez indokolja a hátán a lilás elszíneződést. Eredetileg fűzfalevéllel és rozsdával volt szürkés zöldre színezve. A gombjait feltekert vászoncsíkok alkotják.

Történelmi Vásárok

Ing	Fénykép az eredetiről: Viii. századi bizánci tunika, amely a törökországi Manazan-barlangból került elő. Jelenleg a Karaman Museumban található. Forrás: https://www.facebook.com/JesKSzittyatanyaja/photos/a.346991382352829.1073741831.339229209795713/346991402352827/?type=3&theater Egy ábrázolás ugyanerről a tunikáról:

mi Vásárok

Nea Moni Monostor, 11. század, Híosz - Görögország - Jézus megkeresztelése (részlet)
Forrás:
https://www.facebook.com/JesKSzittyatanyaja/photos/a.346991382352829.1073741831.339229209795713/346991429019491/?type=3&theater

Az általam készített tunika részleteiben eltér az eredetitől. Ennek oka, hogy a felhasznált kézzel szőtt lenvászon anyag csupán 47 cm széles volt, illetve nem lett volna elegendő a tunikához. Így az oldalsó toldás nem tágul lefelé, viszont hogy lehessen benne lépni, a közepén fel van hasítva. Úgy gondolom, hogy egy ilyen megváltoztatása az eredeti leletnek nem elvetendő elképzelés egy olyan karakternél, amelyet a lehető legkevesebb alapanyagból kívánunk megalkotni, ezzel is jelképezve annak szegénységét.
A tunikát kézzel szőtt durva lenvászonból készítettem, a nyakánál megkötővel, amivel a lehajtható részt lehet rögzíteni.
A fent ábrázolt módosítások nem idegenek a nomád népektől. Erre példa egy üzbegisztáni szogd tunika a vii-viii. századból, amin jól látszik az oldalsó hasíték:

Forrás:
https://www.facebook.com/foedusorientaliscorpus/photos/a.567502000080266.1073741900.369188659911602/395838613913273/?type=3&theater

Az ing anyaga durva lenvászon, gombolás helyett megkötéssel, mivel az egy szegénynek is olcsóbban és egyszerűbben elérhető.

Történelmi Vásárok

Berhe	Fénykép az eredetiről: 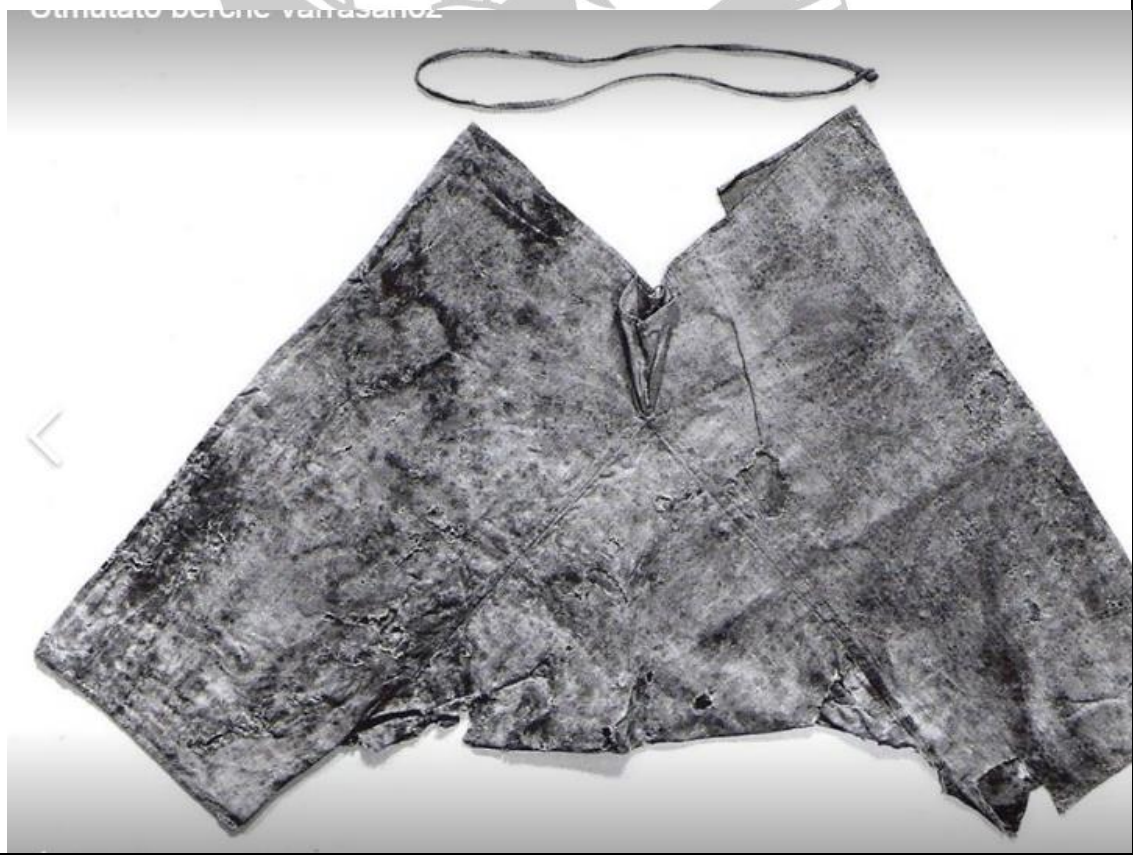

	A lelet származási helye Moscsevaja-Balka, datálása VIII-IX. század. Alán. Jelenlegi helye: The Metropolitan Museum of Art, New York, USA. Forrás: https://sites.google.com/site/hagyomanyesmultidezo/nyilvanos/katalogus/ferfi-viseletek/ferfi-viseletek/civil-viselet/nadrg/berche/berche-moscsevaja-balka-02 A berhét a korcánál egy külön gatyamadzaggal kötöm meg, amihez a harisnyát is hozzá tudom kötni. Ez egy egyszerű, kézzel sodort kendermadzag.
Hari snya	Fénykép az eredetiről:

Történelmi Vásárok

Ez a vászonharisnya az Észak-Kaukázusból, Moscsevaja-Balkából került elő. A viii-x. századra van datálva.
Jelenleg a Metropolitan Museumban van.
Forrás/Source: http://www.metmuseum.org/art/metpublications/mans_caftan_leggings_from_caucasus_8_to_10_c_conservation_the_metropolitan_museum_journal_v_36_2001

Ez a darab durvább lenvászonból készült. A megkötője egy vékonyabb bőrszalag. A gatyamadzaghoz van erősítve. Két év sűrű használat alkotta a jelenlegi formájára:

Történelmi Vásárok

Lábbeli	A szőrcsizma viselése rendkívül elterjedt a mai nomádság körében. Ezt ma általában egy darabból nemezelik, esetleg utólagosan a talpát bőrrel fedik. Ennek a viseleti darabnak a legkorábbi ismert példája a „Csercseni ember” lábán található. Egybenemezelt nemez zokni a Kr. e. iii. évezredből a Tarim-medencéből. Később a szkítáknál újra feltűnik, pl. Pazirik, 1. számú kurgán, Kr. e. iv. század. Magyar megfelelője a botos. Szár nélküli változatára példa a mazar-tagh-i cipő a Tarim-medencéből a viii. századból. Ez alapján az analógiasorozat alapján véleményem szerint erősen valószínűsíthető valamilyen nemezlábbeli használata, amihez a leggyakoribb formát választottam, mégpedig az egybenemezelt változatot.

Történelmi Vásárok

Öv	Fénykép az övcsat eredetijéről: Megtalálás helye: Tiszabercel-Diófa-lapos I. sír, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Magyarország. A IX-X. századra van datálva. Jelenlegi helye: Jósa András Múzeum Forrás: http://corpus.josamuzeum.hu/honfoglalas-kori-corpus-2?adatlap=409

Vásárok

	Ez a csat eredetileg hevedercsat lehetett, viszont a forma egyszerűsége nem csupán hevedereknél érhető tetten, ezért is, illetve mert egyszerű, így előállítása nem igényel komolyabb szakértelmet választottam az öve csatjának. Mivel a karakter nem szolga, hanem szabad ember, még ha koldus is, szükséges, hogy legyen öve. A csat anyaga vas. Szélessége megfelel a korszakra jellemző övcsatok szélességének, tehát 2 cm.
Övre kötött zsák	Ábrázolás az eredetiről: A forrás fellelhető: Tadzsikisztán, Penjikent. A VI-VIII. századból való. https://www.facebook.com/foedusorientaliscorpus/ Freskó az üzbegisztáni Afrasiabból, vii. század. https://www.facebook.com/foedusorientaliscorpus/

Történelmi Vásárok

	A zsák durva lenvászonból készült, kézzel sodort kenderzsinór húzza össze a száját. Szempont volt a méreténél, hogy ne legyen akkora, hogy akadályozza a szabad mozgást, viszont elég legyen ahhoz, hogy a szükséges eszközök elférjenek benne. Ezek: tűzgyújtó eszköz (csiholó, kova, élesztéknek nyírfakéreg), varrós zsák tűvel és cérnával, egy kis zacskó teának való növény (jelenleg csipkebogyó), egy kis zacskó szárított kecskehús, fésű, fenőkő.

Történelmi Vásárok

Kesztyű	Az eredeti darab fényképe: Észak-kaukázusi, viii-x. századra datált bőrkesztyű. Jelenlegi helye: Metropolitan Museum. Forrás: https://www.metmuseum.org/art/collection/search/327550 A kesztyű marhabőrből készült és lencérnával van varrva.

Történelmi Vásárok

Kés	Fénykép az eredetiről: 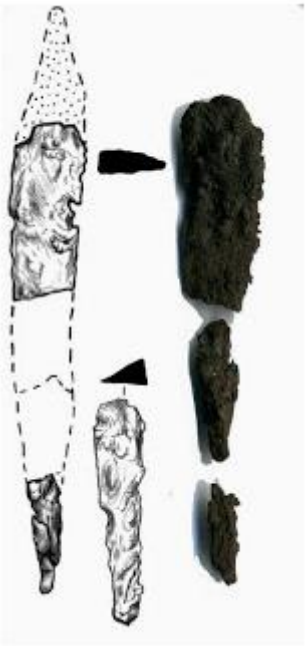 Lelőhely: Ibrány-Esbóhalom, 261. sír., x. század.

nelmi Vásárok

Jelenlegi helye: Jósa András Múzeum.
Forrás: https://sites.google.com/site/hagyomanyesmultidezo/nyilvanos/katalogus/ferfi-viseletek/ferfi-viseletek/hadi-viseletek/fegyverek/koezelharci-fegyverek/kesek/kes-ibrany-02

Az általam választott kés a legtipikusabbnak mondható. Egyszerű, egyenes gerincű, nyéltüskés darab, viszonylag rövid éllel, így megfelel az egyszerűbb kézimunkához és a táplálkozáshoz egyaránt. Alapanyaga az eredetihez hasonlóan vas. Mivel késtokra egyetlen leletet találtam összesen, ezért egy egyszerűmegoldást választottam, amivel rögtönözni tudtam magam egyet. Nyírfakéregből készítettem el a tokját. Ez analógiája lehet az északabbi kultúrkörök késtokjainak is, bár engem elsősorban a technika egyszerűsége, könnyű megoldása csábított. Egy ilyen késtok körülbelül fél óra munkát igényel és meleg vízen, tűn és cérnán kívül semmi nem szükséges hozzá.

Tűzszerszám	Fénykép az eredetiről: Lelőhely: Magyarország, viii. század. Jelenleg a Magyar Nemzeti Múzeumban található. Forrás: https://sites.google.com/site/hagyomanyesmultidezo/nyilvanos/katalogus/ferfi-viseletek/tabori-felszerelesek/lakhely/vilagitas/tuzgyujto-eszkoezoek/csiholo-magyarorszag Egyszerű csiholóforma. Tartozik hozzá egy darab kova s élesztéknek szánt nyírfakéreg.
Fenőkő	Erre a darabra nem tudok leletet hozni. Egyszerű, finom szemcséjű fenőkő. A felszerelésbe kerülését a magától értetődő praktikum adja.

Korsó	Fénykép az eredetiről: 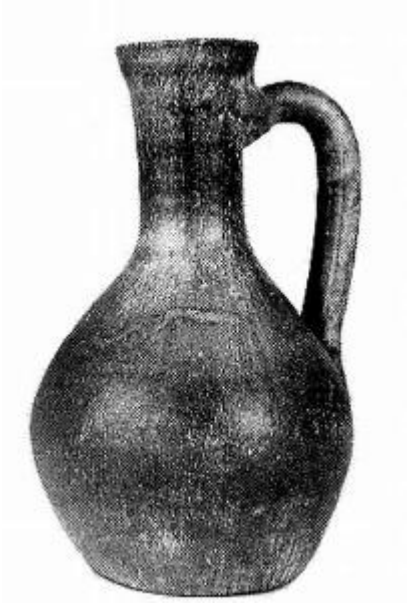 Lelőhely: Karos, II/66-os sír, x. század. Jelenleg a Herman Ottó Múzeumban található. Forrás: https://sites.google.com/site/hagyomanyesmultidezo/nyilvanos/katalogus/ferfi-viseletek/tabori-felszerelesek/konyha/folyadektarolok/keramia/korso-karos-ii-66-sir A saját darabom a fenti mintájára készült, mázatlan cserépkorsó, körülbelül fél literes. Ideális tea, vagy sovány leves főzésére, illetve nyáron sokáig hidegen tartja a benne lévő folyadékot. A kaukázusi régióban igen sok nagyon hasonló darab került elő a viii-x. századból (lásd: https://www.facebook.com/pg/foedusorientaliscorpus/photos/?tab=album&album_id=869393556557774)

Történelmi Vásárok

Szárí tott hús és tean övén y	Vászon erszény szárított kecskehússal. Szintén nincsen rá lelet, viszont ismert, hogy a nomád világ táplálkozásában a szárított húsfélék előkelő helyet foglalnak el. Jelen mennyiség két sovány leveshez, vagy egy tartalmasabb raguféléhez elegendő. Lenvászon zacskóban van tárolva az övre kötött zsákban. A zacskó kézzel sodort gyapjúzsinórral húzható össze, ami természetes barna színű. Vékonyabb lenvászonból varrott zacskó természetes színű gyapjúból sodort zsinórral megkötve, teanövénnyel (jelenleg csipkebogyó, de az évszaknak és a találtnövénynek megfelelően szokott változni).

mi Vásárok

Köpeny vagy takaró	Durva lenvászonból készült, saját anyagából varrott textillap, amely takarónak, vagy köpenynek használható. A korai középkorra jellemzően keskeny darabokból van összevarrva, amelyek egyenként 47 cm szélesek, mivel ekkora szövőszéken készültek. Leletet nem ismerek rá.
Sál vagy turbán	Egykor piros lenvászon szalag a nyak védelmére, illetve meleg időben turbánnak. Hossza 4 méter, szélessége 30 cm. Leletet nem ismerek rá.

Vásárok

Varrókészlet	Fagyalbogyóval festett lenvászon zsák, természetes színű gyapjúzsinórral megkötve. Pálcára tekert lencérna és csonttű, valamint a tű tárolására szolgáló nyírfakéregből hajtogatott tartó van benne. Leletet nem ismerek rá.

Fésű	Nyírfából faragott fésű. Erre a darabra nem ismerek leletet, viszont Moscsevaja Balkában van hasonló darab. Lényegi különbség a fésű nem fogas oldalának kialakítása. A balkai darabon ott is fogak találhatóak, míg az enyém esetében lekerekített rész. Fénykép a Moscsevaja balkai fésűről: Lelőhely: Moscsevaja Balka, viii-x. század. Jelenleg a Metropolitan Museman található. Forrás: https://sites.google.com/site/hagyomanyesmultidezo/nyilvanos/katalogus/ferfi-viseletek/tabori-felszerelesek/higieniai-eszkoezoek/fesuk/fesu-moscsevaja-balka

Történelmi Vásárok

Tál	Lopótök aljából készített, karcolt mintás tál. Leletet nem ismerek rá.

Történelmi Vásárok